

He Ngohe Aromatawai ā-Roto Mō ngā mahi whakamahere anake

Te Ingoa o te Ngohe: Te tuakiri tangata

Aronga: Tikanga ā-lwi 1.2A

Paerewa Paetae: Tikanga ā-lwi 1.2

Kaupae: 1

Whiwhinga: 6

He Tohutohu mā te Ākonga

I tēnei ngohe

I tēnei ngohe aromatawai, ko tāu mahi he whakatewhatewha i ngā āhuatanga e whakaaweawe nei i te tuakiri tangata, ka whakarite ai i tētahi pānui whakaatu.

Te horopaki

Hei tēnei aromatawai ka whakatewhatewhangia ngā āhuatanga e whakaawe nei i te tuakiri tangata. Mā te uiui, mā te rangahau i te ipurangi, i ngā pukapuka, otirā, i ngā puna kōrero huhua, ka whakaemi kōrero koe hei whakatutuki i te aromatawai nei.

Ka aromatawaitia koe i runga anō i tō kaha ki te whakamārama i ngā pānga o ngā āhuatanga whakaawe i te tuakiri o te tangata, o te rōpū rānei, pērā i te tirohanga ki te ao me ōna tini kaupapa, ngā uara, ngā whakapono, ngā tikanga, otirā, ngā mahi ka mahia i runga i ērā āhuatanga o te tuakiri.

Hei mahi

- Rangahaua tēnei mea te tuakiri tangata me te āta whakaaro anō ki te pātai 'He aha te tuakiri o te tangata, o te rōpū rānei?'
- Tautohua tētahi tangata, tētahi rōpū rānei hei rangahau māu. Ko wai taua tangata/rōpū? Nō hea ia/rātou? Me he rōpū, i ara ake i hea, i pūtakea mai i te aha? Me whakamārama e koe ngā āhuatanga e paiheretia nei rātou hei rōpū, arā, ngā āhuatanga nō reira mai tō rātou tuakiri, pēnei i:
  - ngā whakapapa, ngā uara, ngā mātāpono
  - te reo
  - ngā tikanga

- ngā āhuetanga e rite ai tēnā ki tēnā o rātou
  - ngā mahi kaingākau pērā i te hākinakina, i ngā mahi a Rēhia
  - te hōkakatanga
  - ngā pānga ki te ao Māori.
3. Ōhia manomanotia ngā rauemi e taea ai e koe te rangahau ngā pānga (pai mai, kino mai) o te tuakiri o tō tangata/rōpū rānei ki tōna taiao, pēnei i:
- ōna whakapono, ōna here
  - ngā momo kawenga
  - ngā mahi, ngā kitenga o te hapori i te tangata/rōpū
  - ngā whakapae, pōhēhē rānei a te ao ki te tangata/rōpū
  - ngā uauatanga o te wā
  - ngā hua (pai mai, kino mai) i puta i te tangata/rōpū
  - ngā tirohanga rerekē a tēnā, a tēnā ki te rōpū.
4. He aha ngā momo tirohanga rerekē a te whānau, a te iwi, a te hapori, a wai ake rānei ki tō rōpū? Koia pea, he whakaaro rerekē, he whakapae rerekē, he pōhēhē rānei. Whakamāramatia mai ērā tirohanga kia whakaaturia ai te rerekē o tēnā, o tēnā whakaaro.
5. Whakatairangahia ō kitenga ki tētahi pānui whakaatu. Me hāngai katoa ngā tāpirihanga ki te kaupapa, arā, ngā tuhinga, ngā raraunga me ngā pikitia.

Ngā mahi hei tāpae

He pānui whakaatu e kapi katoa ai ngā āhuetanga i whakaritea ai mō tēnei aromatawai.